Bacheloroppgave

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for musikk

Erlend Eggan

Shoegaze

En musikalsk utforskning av gitarens posisjon i sjangeren

Bacheloroppgave i Musikkteknologi
Veileder: Øyvind Brandtsegg
Mai 2022

Foto: Samuel Rud Dale

NTNU
Kunnskap for en bedre verden

Erlend Eggan

Shoegaze

En musikalsk utforskning av gitarens posisjon i sjangeren

Bacheloroppgave i Musikkteknologi
Veileder: Øyvind Brandtsegg
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for musikk

NTNU
Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

I dette prosjektet har jeg utforsket gitarens sentrale posisjon og bruk i sjangeren shoegaze. Dette har jeg gjort gjennom utforsking av sjangerens historie og diskografi, gjennom forsøk på å gjenskape viktige estetiske trekk fra det musikalske utrykket inn i egne innspillinger og praksiser. Sjangeren presenterer svært komplekse lydbilder med bruk av blant annet effektpedaler på gitarens signal. Dette er med på å skape interessante musikalske utrykk og teksturer som er viktig for sjangerens helhetlige lydbilde. Prosessen har resultert i en EP på fire låter som inneholder flere sentrale kjennetegn med utgangspunkt i sjangerens andvenning av gitar som virkemiddel.

Abstract

In this project I have explored the importance of the guitar in the shoegaze genre. I have done this by exploring the genre´s history and discography, through attempting to recreate important aesthetic features from the musical impression into my own recordings and practices. The genre presents complex soundscapes with the use of for example effect pedals on the guitars signal. This is something that creates interesting musical impressions and textures that are important for the genre's sound. The process resulted in an EP consisting of four songs which includes several key characteristics based on the genres use of the guitar as a tool.

Innhold

1. Introduksjon 1

2. Teori - Hva er shoegaze? 1

3. Metode 3

3.1. Oppsett av pedalbrett til gitar 4

3.2. Utforsking av tremolosystem i utførelse av gitarspill 5

3.2.1. Diving 7

3.2.2. Strumming 7

3.3. Låtskriving og innspilling av EP 8

3.3.1. Effektbruk, lag med gitarer og dynamikk i et støyfullt utrykk 8

4. Resultat 9

4.1. Låter i EP 9

4.1.1. I hope to see / above the clouds 9

4.1.2. Looking back 10

4.1.3. Come around 10

5. Refleksjon og vurdering av arbeid 11

6. Referanseliste 13

7. Vedlegg 15

7.1. Utstyrsliste 15

7.2. Liste over album brukt som referanse i utforskningen 16

7.3. Vedleggsfiler i vedlegg_bacheloroppgave_erlend_eggan.zip 16

1. Introduksjon

I min bacheloroppgave i musikkteknologi har jeg valgt å utforske sjangeren shoegaze. Shoegaze er en sjanger jeg har hatt stor interesse for gjennom flere år som lytter, men også som gitarist og bandmusiker med egne musikalske prosjekter. Jeg ønsket derfor å få et større innblikk i hva som gjør sjangeren til det den er og for å få et større innblikk i hvordan jeg kan implementere mange av de utrykkene og teknikkene som anvendes inn i min verktøykasse som bandmusiker og produsent. Utforskingen av sjangeren ble gjort ved å ta et dypdykk i dens historie opp gjennom tiden, både gjennom innspilt musikk, intervjuer og artikler, for å kunne se på ulike trekk som går igjen i det musikkteknologiske og sjangerestetiske utrykket. Det er svært lite akademisk litteratur på feltet, som kan skyldes sjangerens korte historie og undergrunns-status på musikkmarkedet. Dette medførte at mye av sjangerens utforskning er blitt gjort gjennom egen tolkning, basert på informasjonen som fins om feltet eller er observert selv gjennom lytting og analysering av musikken.

Resultatet av denne utforskingen ble en EP på fire låter, som inneholder mange av de estetiske trekkene som finnes i sjangeren. Dette er både i forhold til kompositoriske- og musikkteknologiske trekk, med gitar som fokusområde. En viktig faktor i denne utforskningen er ikke at resultatet som EP skulle høres ut som noe som allerede er laget før, men at man kunne skape et resultat som forsøker å finne rammene for sjangeren, samtidig som man klarer å beholde en del av egenart og sette sitt eget personlige preg på det musikalske utrykket. Denne oppgaven vil belyse prosessen fra utforsking av sjangeren til innspilling av ferdig EP, med utgangspunkt i problemstillingen; hva er shoegaze og hvordan brukes gitaren som et virkemiddel i sjangerens utrykk? Jeg vil med grunnlag i dette forsøke å belyse noen viktige momenter som er med på å skape distinkte kjennetegn på sjangerens musikalske utrykk, med vinkling rettet mot gitarens posisjon og funksjon som grunnlag for rapport og resultat.

2. Teori - Hva er shoegaze?

Shoegaze er en musikksjanger som oppstod i England på slutten av 80-tallet. (Ruud, 2021) Musikken er utøvd med bandbesetning bestående av trommer, bass, gitar og vokal, i tillegg til synthesizer som element i mange tilfeller. Sjangeren kjennetegnes ofte av øredøvende volum, støyende og forvrengte gitarer, mye romklang og hviskende, melodiøs vokal som nesten begraves i all gitarstøyen. (Ruud, 2021) Dette lydbildet kan man blant annet høres i låten

crasher av shoegaze-bandet Astrobrite. (Astrobrite, 2001) BBC omtaler det som en sjanger med et volum ment for å riste bygninger og som kan få ører til å blø. (David Bastedo, 2014, 1:27)

Flere omtaler bandet My Bloody Valentine som en av grunnleggerne av sjangeren og deres album *loveless* fra 1991 har satt sitt preg på shoegaze-historien som et av de mest ikoniske albumene innenfor denne. (Wardle, 2021) (My Bloody Valentine, 1991) My Bloody Valentine omtales sammen med bandene Slowdive og Ride som de tre store innenfor sjangeren, og har satt sitt preg på sjangerens form og for framtidige band sine utrykk. Det sies at My Bloody Valentine representerer den støyete siden-, Slowdive representerer den drømmende siden- og Ride representerer den popete siden av sjangeren. (Wardle, 2021) Med drømmende utrykk menes i dette tilfellet et mer flytende lydbilde, som ofte har mindre grad av vreng i gitarenes signal, samt mer bruk av modulasjonsbaserte effekter og lengre klang- og delay-tider i prosesseringen. Dette gjør at den lydlige kvaliteten kan tolkes som ambient, atmosfærisk og psykedelisk i sin oppfattelse. (Wareham, 2018) Det drømmende utrykket gjør at flere shoegaze-band også refereres til som dream-pop og at disse sjangernavnene overlapper i stor grad. Dette er grunnet enkelte band med mindre innslag av støy, samtidig som gitarenes kvalitet, bruk og effekter står som en sentral del av utrykket som i shoegaze.

Navnet shoegaze ble som med mange andre sjangere skapt av journalistene som skrev om musikken. Dette kommer fra at bandmedlemmene ofte kikket ned mot skoene sine for å se på effektpedalene mens de spilte, noe som gjorde at ordet shoegaze ble brukt for å beskrive musikken verbalt. (Ruud, 2021)

> [...] I think it was what was underneath them that was key: the pedals. It's a lot about the pedals. Effects that could take the meekest guitar and make it roar like a doorman on steroids**,** or soar like jet planes in an aerobatics display. Creating sounds you could actually taste and smell. (Kember, 2016)

Dette sitatet av Pete Kember, medlem av shoegaze-bandet Spacemen 3, er en beskrivelse som får fram den markante posisjonen til effektpedalbruk til gitar i sjangeren. Denne effektpedalbruken er en av kjerneelementene for å få til shoegaze-stilen i det musikalske utrykket.

> It’s a particularly unusual genre in that its name describes neither a sound nor a connection to music history. This music is, above all else, a place to explore the outer limits of guitar texture. And emotionally, shoegaze turns its focus inward. The extreme

> noise eliminates the possibility of socializing while the music is playing, leaving each member of the audience alone with their thoughts. It's music for dreaming. (Kember, 2016)

Dette sitatet av Pete Kember framhever også bruken av støy og høyt volum som et virkemiddel i sjangerens estetikk. Lydbildet kan ofte omtales som en vegg av lyd, med gitarer som et dominerende og framtredende element og som nevnt andre elementer som vokal, trommer og bass mindre fremtredende i miksen. Med vegg av lyd menes mange lag av spor, med mye informasjon i frekvensspekteret grunnet støy eller andre komplekse signaler fra gitaren. Utrykket er ofte svært vrengt i den lydlige kvaliteten og er noe som forsterker denne veggen av lyd gjennom støy, til tross for at flere band som blant andre Slowdive ofte skaper denne veggen av lyd med mindre bruk av vreng. Man kan høre dette på deres album *Souvlaki* fra 1994. (Slowdive, 1994) Sjangeren har med disse aspektene som er nevnt en veldig ukonvensjonell måte å presentere musikken på i forhold til standard pop-produksjon. Pop-produksjoner har gjerne fokus på svært framtredende og tydelig vokal og med andre elementer lagt rundt denne for å støtte opp som komp. I shoegaze blir gitarenes teksturer gjennom vegger av lyd kjerneelementet for musikkens utrykk, noe som gir shoegaze en distinkt musikalsk presentasjon, som kan sies å presentere en svevende lydlig kvalitet. Dette er gjort gjennom kompleks effektbruk og et kompakt lydbilde som kan gjøre det vanskelig å skille de enkelte elementene fra hverandre.

3. Metode

Mye av prosessen for å få grep om sjangerens mange utrykk og estetikk, handlet om å lytte til musikken. Dette for å klare å sette seg inn i viktige elementer til bruk i innspilling, slik at man kunne oppnå målet om at EP-en skulle kunne kategorisere som shoegaze. En liste over album brukt i dette arbeidet finnes i vedleggslisten under punkt 7.2. Med utgangspunkt i gitarenes viktige posisjon, var det dette elementet som ble lagt hovedvekt på i forarbeidet og skapelsen av EP-en. Metodene for oppgaven ble dermed gjort som en kronologisk prosess basert på; utforsking av tidligere info om sjangeren og dens musikk, gjennom oppsett av pedalbrett med utgangspunkt i sjangerens utrykk, utforsking av tremolosystem til utførelse av gitarspill og implementering av teknikkene i innspilling av EP.

3.1. Oppsett av pedalbrett til gitar

Før innspilling av musikk ble en god del tid brukt på å utforske ulike pedalbrettoppsett for å skape de distinkte gitartonene, som tidligere band har presentert gjennom sin musikk. I dette arbeidet var en av hovedutfordringene å skru lyd til gitar med det limiterte assortimentet av gitarpedaler som jeg eier eller klarte å låne fra bekjente, da sjangeren er svært effektorientert når det kommer til den viktige posisjonen av gitar. Jeg landet på et oppsett med effektpedaler oppramset etter retning i signalgang; distortion, fuzz, chorus, phaser, delay og spring-reverb. Bilde av dette pedalbrettoppsettet kan man se i figur 1. Dette oppsettet anvender de mest karakteristiske effektpedalene innenfor sjangeren med; vreng, modulasjonseffekter, delay og klang, for å skape komplekse tonale kvaliteter fra gitarens signal. (Wardle, 2021)

Det var i dette arbeidet viktig å få et godt grunnutgangspunkt i forhold til innstillinger på pedalene, som jeg kunne bruke som utgangspunkt for gitarlyd i låtskrivingsprosessen og i innspilling. Jeg brukte en del tid på å stille inn de enkelte pedalene hver for seg alene, men også i kontekst av hverandre, for å kunne få grep om hva hver enkelt pedal utgjorde i den totale kvaliteten av gitarsignalet når den ble prosessert. Mye av inspirasjonen til dette utgangspunktet for gitarlyd ble gjort i referanse til gitarist Kevin Shields i My Bloody Valentine, noe jeg anser som et godt utgangspunkt i forhold til bandets viktige plass innenfor sjangeren.

Figur 1 – Oppsett av effektpedaler som ble brukt i prosjektet. (Foto: privat)

3.2. Utforsking av tremolosystem i utførelse av gitarspill

En annen viktig del av det sjangerestetiske utrykket til shoegaze er bruken av tremolosystem i utførelsen av gitarspilling, sammen med de effektene som gitarsignalet blir prosessert gjennom. Dette er noe som bærer et svært stort preg på gitarsporene i alle låtene til EP-en som ble produsert og er et av de viktigste elementene Kevin Shields av My Bloody Valentine bruker for å skape sin distinkte gitarlyd og måte å anvende gitarspillet sitt.

Et tremolosystem er et system i gitarens design, slik som vi kan se illustrert på tegningen til C. L. Fender fra 1956 i figur 2, som gjør at man kan få strengene til å gå opp eller ned i frekvens fra sin grunntone, avhengig av om man trekker armen ned eller opp på gitaren. (Houghtaling, u. å.) Dette systemet baserer seg på at det er fjærer som holder gitarstrengenes standarde frekvens stabil, ved hjelp av spenn mellom strengene og fjærene i gitaren. Ved å trekke armen ned øker man spennet på fjærene og legger med dette mindre spenn på strengene, noe som medfører at frekvens i gitarstrengene senkes. Det motsatte skjer når man trekker armen opp, slik at strengene øker i frekvens.

Å anvende tremolosystemet i gitarspilling var noe jeg ikke hadde brukt særlig i mitt eget gitarspill tidligere og dette var dermed et steg av prosessen som var litt mer tidkrevende å lære

seg. Dette ble brukt tid på slik at man kunne lage riff som anvender disse teknikkene for å få fram denne viktige praksisen som anvendes i sjangeren i det musikalske resultatet.

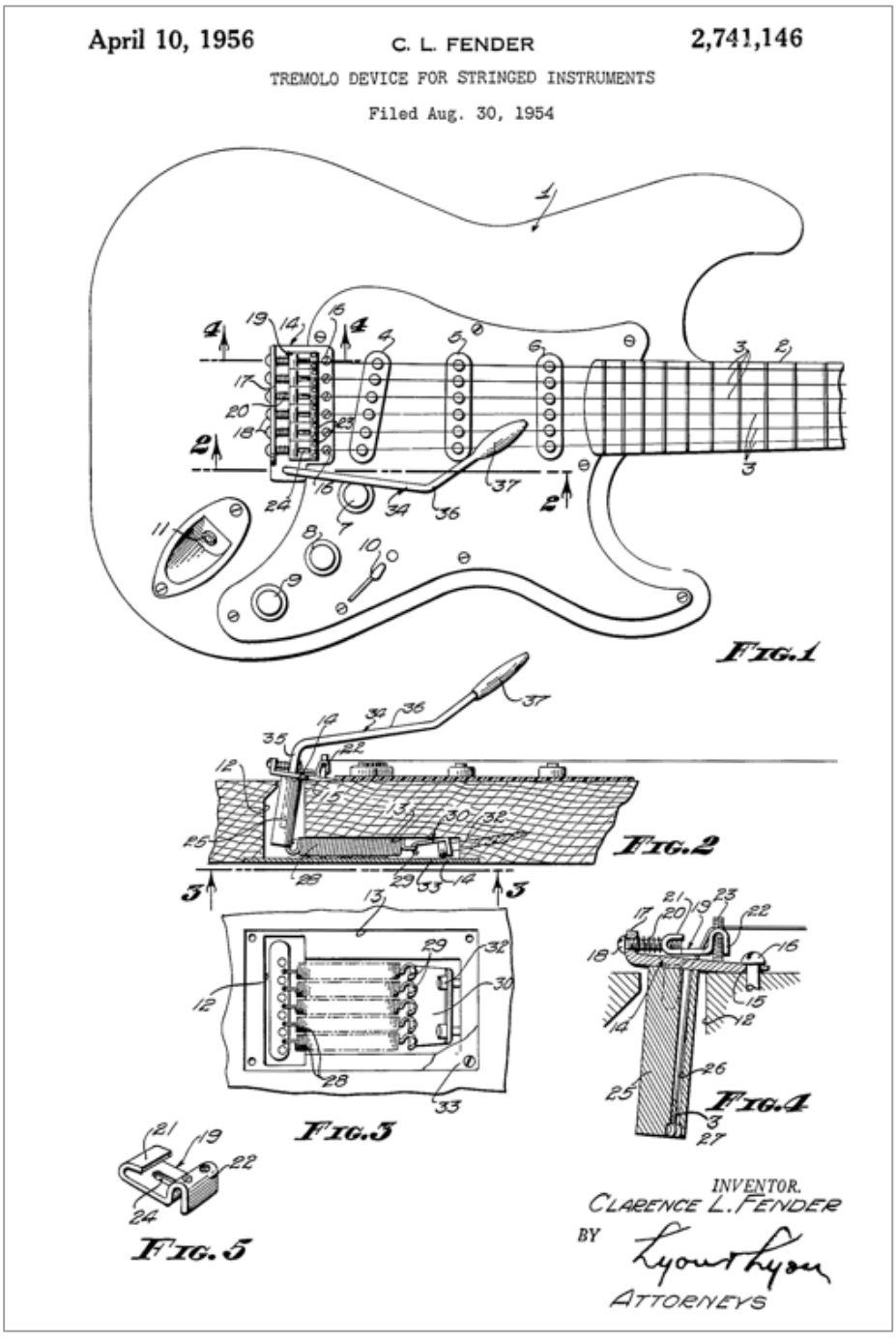

Figur 2 - Design av et Fender tremolosystem. (Foto: fender.com)

Dette tremolosystemet på gitaren kan være med på å skape kreative riff og tonal kvalitet på gitarsignalet sammen med gitareffekter. Ulik bruk av tremolosystem kan brukes til ulik estetikk. Jeg refererer her til *diving*- og *strumming*-teknikkene som jeg har kalt de, og som Kevin Shields

anvender i særlig stor grad i musikken til My Bloody Valentine. Disse teknikkene har satt spor i gitarspill og musikken til framtidige band innenfor sjangeren. (Petridis, 2021)

3.2.1. *Diving*

Diving-teknikken er basert på de mer klassiske metodene å anvende tremolosystemet til gitaren på og er en viktig teknikk i shoegaze. Dette er en gradvis senking av frekvens i akkorder og enkelttoner. Dette kan man blant annet anvende ved å spille en akkord på gitaren, som man gradvis senker og øker tilbake til standard frekvens underveis i gitarriffet. Man kan blant annet høre denne teknikken i hovedriffet til låten *only shallow* av My Bloody Valentine, og er teknikken som anvendes i hovedriffet til refrengene i låt nummer 4, *Come Around*, og låt nummer 3, *Looking Back,* sin oppbygging fra 02:09 på EP-en. (My Bloody Valentine, 1991) Shields demonstrerer denne teknikken i et intervju med BBC og denne måten å anvende tremolosystemet er med på å skape en svevende følelse i det musikalske utrykket. Når frekvensene gradvis senkes, påvirker dette også effektenes prosessering og lydkvaliteten av signalet, noe som er et viktig element som er med på å få fram estetikken i shoegaze. (David Bastedo, 2014, 1:03)

3.2.2. *Strumming*

Strumming-teknikken er også en viktig del av Kevin Shields utrykk som gitarist for My Bloody Valentine. Denne teknikken anvender å ha tremoloarmen løst i hånden, samtidig som man spiller rytmiske mønster på gitaren. Teknikken gjør at man får små variasjoner i frekvens til gitarstrengene, grunnet at tremolosystemet får minimale svingninger i seg, på grunn av rytmikken til hånda som spiller på strengene og tremoloarmen som følger denne bevegelsen. Denne teknikken gjør at gitarutrykket får en slags båndopptaker svingning på seg, slik som man blant annet får med slitte bånd på en gammel båndopptaker, noe som gjør at frekvensen til opptaket svinger gradvis opp og ned. Denne teknikken kan man se Kevin Shields demonstrere i et intervju med Fender fra 2018 og er med på å skape en modulerende effekt på gitarens frekvens. Samtidig kan man høre akkorden eller tonens opprinnelige toneart uten at det bryter med låtens totale tonale kvalitet, slik som *diving*-teknikken kan brukes til, for å skape spenning i utrykket. (Fender, 2018, 5:00)

3.3. Låtskriving og innspilling av EP

Etter oppsett av utgangspunkt for effektpedaler og opplæring i tremolosystemets bruk, begynte prosessen med å skape låter til EP, med de trekkene jeg oppdaget og utforsket nærmere i forarbeidet og planleggingsfasen. Underveis i denne prosessen var det svært viktig å få dokumentert funn og tanker gjennom logg underveis i arbeidet og gjennom video og bilder av viktige steg i skapelsen av prosjektet. Dette for å kunne ha materiale å se tilbake på og bruke videre til refleksjon av resultatet.

Hele EP-en ble spilt inn på hjemmestudioet i leiligheten min, med et enkelt 2-inngangs lydkort, Logic Pro X opptaksprogram, gitar, bass og mikrofon. Alle elementer bortsett fra trommer er spilt inn rett i lydkortets preamp. Trommene ble programmert ved bruk av Logic Pro sin integrerte flerkanals midi-instrument, og var et valg jeg gjorde for å vie mest mulig tid til utforsking av gitarlyd og for å unngå unødvendig bruk av tid på innspilling av trommer. Dette er grunnet hovedfokuset for oppgaven som legger vekt på gitarens posisjon i sjangeren og ikke om trommeinnspilling.

Grunnet gitarens dominerende posisjon var det dette elementet som la utgangspunktet for låtskriving. Hver låt begynte derfor med utforsking av gitarriff, sammen med gitareffektpedaler og tremolosystemet i gitaren. Jeg innså tidlig i prosessen at dette var en forskjellig måte å drive låtskriving på, sammenliknet med ellers mer vanlige praksiser i andre sjangre og musikalske retninger. Gitareffekt-bruken er såpass dominerende i det musikalske utrykket, at det er vanskelig å kunne sette seg ned å lage låter på en kassegitar eller et piano, som svært mange pop-låtskrivere anvender for å skape grunnlaget for en låt. I shoegaze er det heller lag på lag med ulike gitarlinjer, som sammen skaper den komplekse musikalske kvaliteten med vegg av lyder, i tillegg til at ulik effektbruk også påvirket måten man utøver gitarspillet på. Det var slik prosessen med innspilling foregikk. Jeg loopet utallige spor med gitaropptak av ulike effekter, for så å organisere disse i en låtstruktur gjennom å flytte, fjerne og legge til ulike opptak på tidslinjen i opptaksprogrammet.

3.3.1. Effektbruk, lag med gitarer og dynamikk i et støyfullt utrykk

Til tross for mye effektbruk i sjangerens utrykk, er det ikke slik at man nødvendigvis bruker alle effektene på pedalbrettet til enhver tid i ulike låter eller innspillinger. Jeg oppdaget derimot at effektene brukes til å skape ulike lydkarakteristikker i låtenes helhet med forskjellig bruk av effekter til ulik tid, for å oppnå ulike uttrykksformer som helhetlig skaper en melodisk sky av gitartoner og akkorder. Dette skapte variasjon i utrykket og gjorde plass til dynamikk og

variasjon i låtenes oppbygging. Slik vi så i sitat nummer to av Pete Kember i del to av rapporten, så handler shoegaze mye om å utforske mulighetene til å skape ulike gitarteksturer gjennom effektenes funksjonalitet. (Kember, 2016) Dette var et viktig element i innspillingen av EP-en og som låtene bærer stort preg av.

4. Resultat

I denne delen av oppgaven vil jeg med utgangspunkt i teori, forarbeid og innspilling, se på ulike aspekter av shoegaze som er inkorporert i resultatet til EP-en. Dette vil jeg gjøre ved en gjennomgang av EP-en som ferdig produkt.

Innspillingen resulterte i åtte låter, hvor av fire ble ferdigstilt og ligger vedlagt som vedlegg til rapporten. Liste over låtene vedlagt ligger under punkt 7.3. Jeg valgte å sette fokus på disse fire låtene, da jeg opplever at disse fikk fram de mest essensielle sjangerestetiske trekkene jeg hadde anvendt, samtidig som det var disse låtene jeg selv var mest fornøyd med musikalsk og som viser større grad av variasjon i sjangeren. Et viktig aspekt for utforsking av sjangeren var gjennom praktisk utforsking underveis i prosessen av teknikker for å skape det musikalske utrykket som shoegaze presenterer. Gjennom å hele tiden skru på effektpedalene var det mulig å utforske hvilke kvaliteter som var mulig å få ut av gitarens ellers enkle signal i EP-en.

I mange av låtene som finnes i My Bloody Valentine sin diskografi er utrykket veldig intenst gjennom hele spilletiden. Selv om enkelte partier er en vegg av lyd er det også partier som har lavere dynamikk og intensitet på flere låter fra ulike shoegaze-band. Bandet Slowdive har som nevnt tidligere en mer drømmende form for shoegaze. Her er det blant annet mer bruk av modulasjons-effekter og tidsbaserte effekter, for å skape en vegg av gitarlyd med mindre bruk av vreng. Denne kontrasten av disse to bandene og de ulike retningene de presenterer, har blitt strategisk brukt i innspillingen av EP-en og som kan høres gjennom de fire låtene.

4.1. Låter i EP

4.1.1. I hope to see / above the clouds

I låtene *I hope to see* og *above the clouds* har jeg forsøkt å ha et fokus på lavere intensitet i versene og mere eksplosive refreng. Dette har jeg blant annet gjort gjennom å ha mindre spor med gitar-, mindre grad av vreng-, bruk av modulasjonseffekter som chorus og phaser-, og med lengre og tydeligere delay og klang på gitarsporene i versene. Dette er gjort for å skape dynamikk i det helhetlige utrykket, slik at låtene oppleves mer intense når refrengene kommer

inn med mer vreng og flere lag av gitarspor. Dette gjør at låtene blir mindre flat i dynamisk struktur, samtidig som det holder interessen oppe hos lytteren. Denne formen for låtstruktur kan man blant annet høre at Slowdive anvender i låten *When the Sun Hits* fra 1993 og på Fleeting Joys sin låt *Go and Come Back* fra 2006. (Slowdive, 1994) (Fleeting Joys, 2006) Ved å anvende denne formen for låtstruktur kombinerer man intense og støyfulle partier inspirert fra My Bloody Valentine, samtidig som man inkorporer mer drømmende og nedpå partier fra band som blant annet Slowdive, som har mykere uttrykksform. Til tross for disse to forskjellige måtene å utøve shoegaze på, faller begge innfallsvinklene på musikken innenfor sjangeren og kan brukes sammen som utgangspunkt for låtskriving og innspilling.

Disse to låtene presenterer også *diving*-teknikken med tremolosystemet på flere av sporene til de effektfylte gitarene i refrengene og er med på å forsterke shoegaze stilen i det musikalske utrykkets helhetlige oppfattelse.

4.1.2. looking back

Låten *looking back* beholder mye av den dynamiske variasjonen som *I hope to see* og *above the clouds*, men har mer vekt på støy som et element. Her er det blant annet kun et gitarspor som er vrengt i liten grad i første vers, men som har tykke lag med dronete støypartier liggende under, lagd av distortion- og fuzz-effektpedalene. Dette skaper et utrykk som inneholder mye informasjon i frekvensspekteret og som skaper en vegg av lyd til tross for mindre lag av gitar. Låtstrukturen er progressiv i den forstand at flere elementer introduseres gjennom låten og antall spor av gitarer øker med dette underveis i spilletiden også. Låten avslutter med en vegg av ulike melodiske linjer som anvender både *diving*- og *strumming*-teknikkene i både veldig vrengte gitarer med mindre modulasjon, delay og klang, samt veldig lite vrengte gitarer med mye modulasjon, klang og delay. Dette lar blant annet melodilinjene av gitarene som spiller solo på toppen komme gjennom miksen og få oppmerksomheten, samtidig som det ligger et komplekst lag med gitarer som skaper en vegg av lyd og gitarteksturer som et teppe bak disse. Dette får fram elementet fra sjangeren med at det ofte er vanskelig å skille ulike spor og elementer fra hverandre.

4.1.3. come around

Låten *come around* fra EP-en har derimot en veldig intens låtstruktur og er mer aggressiv i utrykket gjennom hele spilletiden, i motsetning til de tre andre låtene. Dette utrykket minner mere om musikken til My Bloody Valentine og Kevin Shields sitt gitarspill som en helhet, i

låtens bruk av gitarer, og inkorporerer et mer støyfullt utrykk. Inspirasjonen for denne låten var *only shallow* av My Bloody Valentine, noe som kan høres tydelig om man lytter til de to låtene opp mot hverandre. (My Bloody Valentine, 1991) Låten anvender også *diving*-teknikken i refrengene og *strumming*-teknikken i versene på gitarene, noe som gjør at det er veldig mye informasjon og variasjon i disse sporene, til tross for at låten har mindre lag av gitarspor. *Strumming*-teknikken kan man spesielt høre tydelig i introen gjennom det forvrengte gitarsignalet og viser tydeligheten av at minimale svigninger i gitarens signal kan få oppfattelsen til å høre ut som en slitt båndopptaker. Her har jeg med svært intens vreng, anvendt mindre bruk av klang og delay for å gjøre utrykket veldig direkte i presentasjonen og med dette skape en opplevelse med vegg av lyd. I referanse til My Bloody Valentine kan man tydelig høre at utgangspunkt for gitarlyden er svært inspirert av Kevin Shields sin måte å prosessere gitar på, gjennom ulike effekter og sin distinkte måte å spille på gitaren. Dette er med på å farge låtens utrykk i stor grad.

5. Refleksjon og vurdering av arbeid

I denne oppgaven har vi sett gitaren måte å spille på og effektbruk av dens signal er en viktig faktor i sjangerens opplevelse og utrykk som en helhet. Ikke minst skaper effektene på gitaren, i tillegg til bruken av tremolosystem, komplekse tonale kvaliteter som gjør gitarens ellers enkle signal svært interessant og spennende å lytte til. Dette er også med på å skape en alternativ tilnærming til gitar som instrument i forhold til ellers mer kommersiell bruk og praksis som vi finner i popens låtskriving og utrykk. Jeg vil også si at sjangerens helhetlige lydbilde gir en svært interessant lytteropplevelse, med disse veggene av lyd og vanskeligheten av å skille mange av elementene fra hverandre, men dette fører også til en mer utfordrende lytteopplevelse. Sjangeren gir et kunstnerisk inntrykk med fokus på lydens kvalitet og karakteristikk som en musikalsk opplevelse og produkt i seg selv.

En av de mer utfordrerne momentene i prosessen var å beskrive hva shoegaze-sjangeren innebærer med ord. Dette var grunnet vanskeligheten av å kunne få satt ord på de komplekse teksturene som kan oppnås med gitar effektbruk. Kilder bruker veldig abstrakte utrykksformer, som man selv må forsøke å tolke. Her var det da viktig å både beskrive ordene ved bruk av musikkteknologiske begrep, men også med folkelige ord som gjør det mulig å få en assosiasjon til den lydlige kvaliteten, med utgangspunkt i tolkning av de abstrakte uttrykksformene i samsvar med musikkens utrykk.

Oppgaven har på ingen måte belyst alle deler og aspekter av sjangeren eller gitt en fasit på hvordan man skaper shoegaze. Den har derimot gitt en indikasjon på viktige trekk og momenter som er sentral for det totale musikalske utrykket, ved bruk av gitar som hovedfokus og innfallsvinkel. Til tross for ulike innfallsvinkler i enkelte av låtene med tanke på struktur og effektbruk, er alle låtene produsert til EP-en for oppgaven en utforskning av ulike teksturer i gitarens uttrykksmåte. Jeg vil med utgangspunkt i de sjangerestetiske trekkene som er trukket fram i denne rapporten og de valgene som er gjort underveis i innspillingen, si at EP-ens fire låter kan kategoriseres som shoegaze. Det er selvfølgelig umulig å gjenskape noe som er gjort tidligere helt likt, men EP-en bærer stort preg av inspirasjon fra sjangerens diskografi. Med utgangspunkt i beskrivelsene av shoegaze som en vegg av lyd, med komplekse teksturer av gitar og en stemning det er lett å drømme seg bort i, så vil jeg si at EP-en passer godt innenfor sjangeren shoegaze sitt mangfold av spekter.

Utforskningen av effektpedalbruk i shoegaze har gjort meg mer bevist på hvilke tonale kvaliteter som er mulig å få ut av gitarens signal og bruken av tremolosystemet er en teknologi jeg tidligere har styrt unna, men som jeg tror kommer til å bli mer tatt i bruk i mine framtidige innspillinger og liveopptredener etter denne utforskingen. Prosessen i sin helhet har vært utfordrende og tidkrevende, men først og fremst svært lærerik og inspirerende å arbeide med. Den har gitt meg nye verktøy å ta med meg videre både som gitarist, bandmusiker og produsent, og gitt meg nye syn på hvilke muligheter som fins gjennom effektbruk og støy som virkemiddel i gitarlyd, låtskriving og musikkproduksjon.

6. Referanseliste

Astrobrite. (2001). crasher [Sang]. På *Crush.* wavertone

David Bastedo. (2014, 19. juli). The Joy of the Guitar Riff – My Bloody Valentine / Kevin Shields [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=HsFZCRuA4Qs

Fender. (2018, 16. juli). *Kevin Shields of My Bloody Valentine – Part 1: Obsession | Jazzmaster 60th Anniversary | Fender* [Video]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=qd1Xmr2YY7c

Fleeting Joys. (2006). Go and Come Back [Sang]. På *Despondent Transponder*. only forever recordings.

Houghtaling, A. (u. å.). *Pitch Control: A Tremolo Primer*. Fender. Hentet 26. April 2022 fra https://www.fender.com/articles/tech-talk/pitch-control-a-tremolo-primer

Kember, P. (2016, 24. oktober). *Where Were You In ´91?*. Pitchfork. https://pitchfork.com/features/lists-and-guides/9966-the-50-best-shoegaze-albums-of-all-time/

My Bloody Valentine. (1991). *loveless* [Album]. Domino Recordings Co Ltd.

My Bloody Valentine. (1991). only shallow [Sang]. På *loveless*. Domino Recording Co Ltd.

Petridis, A. (2021, 27. Mai). *My Bloody Valentine´s Kevin Shields: ´We wanted to sound like a band killing their songs´*. The Guardian. https://www.theguardian.com/music/2021/may/27/my-bloody-valentine-kevin-shields-band-killing-songs

Ruud, E. (2021, 8. februar). *shoegaze*. Store Norske Leksikon. https://snl.no/shoegaze

Slowdive. (1994). *Souvlaki* [Album]. The White House Studio, Weston Super Mare.

Slowdive. (1994). When the Sun Hits [Sang]. På *Souvlaki*. The White House Studio, Weston Super Mare.

Wardle, D. (2021, 5. juni). *What is shoegaze music?*. Far Out Magazine. https://faroutmagazine.co.uk/what-is-shoegaze-music/

Wareham, D. (2018. 16. april). *Scenes From a Dream*. Pitchfork Media. https://pitchfork.com/features/lists-and-guides/the-30-best-dream-pop-albums/

7. Vedlegg

7.1. Utstyrsliste

Hardware	Macbook Pro – 13 tommer (2,3 GHz, Dual Core i5, 8 GB RAM, OS 12.1)
	Focusrite Scarlett 2i2 mk1
	Boss TU-3 tuner
	Pro Co RAT distortion
	Skreddy Supa Tone fuzz
	TC Electronics Afterglow Chorus
	Electro-Harmonix Bad Stone phaser
	Boss DD-3 Digital Delay
	Tone City Tiny Spring reverb
Mikrofoner	sE Electronics X1
	Shure SM57
Instrumenter	Fender Mustang el-gitar
	Fender Telecaster el-gitar
	Fender P-bass
Software	Logic Pro X
Monitorer/Headset	2x Focal Alpha 65
	Sennheiser HD-25
	Apple AirPods
Annet	Studio Fjordgata 3. Etg.

7.2. Liste over album brukt som referanse i utforskningen

Band	Album	Utgivelsesår (Stigende rekkefølge)
The Jesus and Mary Chain	*Psychocandy*	1985
My Bloody Valentine	*Isn´t Anything*	1988
Ride	*Nowhere*	1990
My Bloody Valentine	*loveless*	1991
Slowdive	*Souvlaki*	1994
Astrobrite	*Crush*	2001
Fleeting Joys	*Dispondent Transponder*	2006
Slowdive	*Slowdive*	2017
Collider	-><-	2019
Ringo Deathstarr	*Ringo Deathstarr*	2020
Lucid Express	*Lucid Express*	2021

7.3. Vedleggsfiler i vedlegg_bacheloroppgave_erlend_eggan.zip

Vedlegg 1	Spor 1 – *I hope to see*	(Lyd, spilletid 02:52)
Vedlegg 2	Spor 2 – a*bove the clouds*	(Lyd, spilletid 03:01)
Vedlegg 3	Spor 3 – *looking back*	(Lyd, spilletid 03:12)
Vedlegg 4	Spor 4 – *come around*	(Lyd, spilletid 03:39)

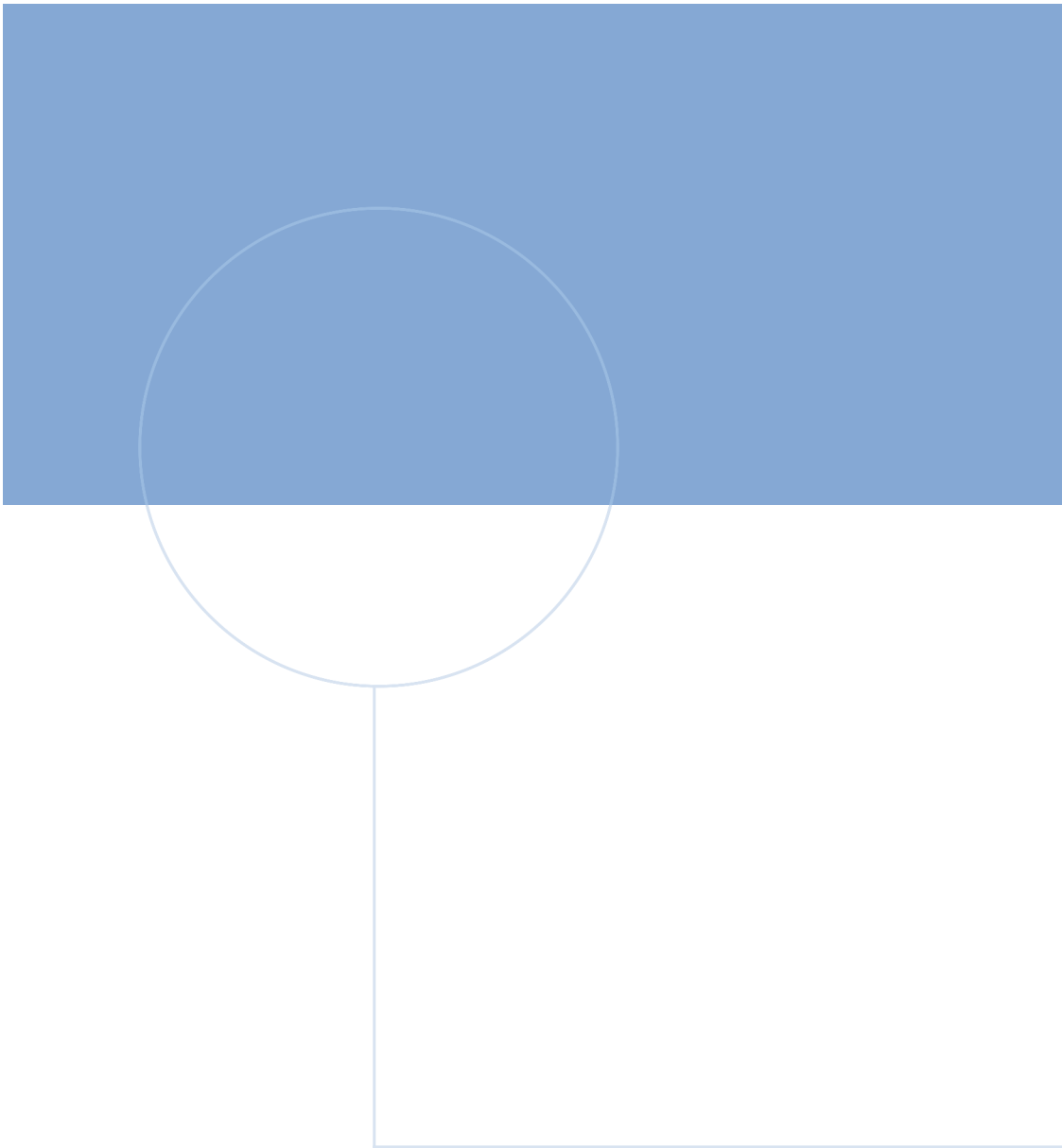

NTNU

Kunnskap for en bedre verden